

โครงการศึกษาดูงาน
ของคณะผู้บริหาร สมาคมสภากา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วย คณะผู้บริหาร สมาคมสภากา อบต. และพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและเป็นกลไกหลักของประเทศในการให้บริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งยังมีหน้าที่และความรับผิดชอบสำคัญในอันที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุข และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและท้องถิ่น ดังนั้น การที่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นจะมีความเป็นอยู่ที่ดีมีความสุขหรือไม่ จึงขึ้นอยู่กับการประพฤติปฏิบัติของคณะผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคน หากคณะผู้บริหาร สมาคมสภากา อบต. และพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีคุณธรรม ปฏิบัตินอยู่ในกรอบจริยธรรม เป็นผู้มีจิตสำนึกที่จะตอบสนองคุณแผ่นดินด้วยการกระทำทุกสิ่งเพื่อคุณประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ รณรงค์และส่งเสริมค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์ แก้กฏระเบียบที่เอื้อต่อการทุจริต ใช้วิธีการบริหารงานบุคคลตามระบบคุณธรรมอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตามมาตรการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ประกอบกับอนุสันธิคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ส.) ได้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรม และจริยธรรมข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้ประมวลขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้บริหารท้องถิ่น สมาคมสภากาห้องถิ่น ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนผู้รับบริการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บริหาร สมาคมสภากา อบต. พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไปใช้เป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของตน ได้แก่

๑. พึงดำเนินให้ตั้งมั่นในศีลธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และมีความรับผิดชอบ

๒. พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผย โปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบ

๓. พึงให้บริการด้วยความเสมอภาค สะอาด รวดเร็ว มีอธิบายไมตรี โดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

๔. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยยึดผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างคุ้มค่า

๕. พึงพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอซึ่งองค์กรบริหารส่วนตำบลโภคสมารถ ได้ยึดถือเป็นแนวทางสำหรับประพฤติตนและเป็นหลักการในการปฏิบัติงาน

องค์กรบริหารส่วนตำบลโภคสมารถ จึงได้จัดทำโครงการศึกษาดูงานของ คณะผู้บริหาร สมาคมสภากา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพในด้านความรู้ ความเข้าใจการบริหารจัดการระดับตำบล อันเป็นแรงผลักดันให้การดำเนินงานพัฒนาตำบลให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาก อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

๒.๒. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีของบุคลากรในสังกัด อันเกิดจากความรู้ และพัฒนาด้านความคิด และเทคนิคการปฏิบัติงานร่วมกันตลอดจนระเบียบกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒.๓. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาห้องถินตามหลักธรรมาภิบาล ส่งผลเกิดการปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๔. เพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารและการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของคณะผู้บริหารพนักงานครู องค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่ส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒.๕. เพื่อให้คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาก อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาองค์กรและในชุมชนเพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และกระตุ้น เศรษฐกิจในชุมชน

๓. เป้าหมาย

๓.๑ คณะผู้บริหาร	จำนวน	๔	คน
๓.๒ สมาชิกสภาก อบต.	จำนวน	๑๓	คน
๓.๓ พนักงานส่วนตำบล	จำนวน	๑๗	คน
๓.๔ พนักงานครู อบต.	จำนวน	๔	คน
๓.๕ ลูกจ้างประจำ	จำนวน	๓	คน
๓.๖ พนักงานจ้าง	จำนวน	๒๒	คน
<u>รวมทั้งสิ้น</u>	จำนวน	๖๓	คน

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ

๔.๒ ติดต่อประสานวิทยากร/สถานที่ศึกษาดูงาน

๔.๓ ดำเนินการฝึกอบรมตามโครงการฯ

๔.๔ ประชาสัมพันธ์โครงการและเชิญชวนคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาก อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างให้รับทราบและเข้าร่วมโครงการ

๔.๕ สรุปผล/ประเมินผลการดำเนินโครงการ

๔.๖ ติดตามรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ในระหว่างวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๖ ฝึกอบรม ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๖ ณ เทศบาลเมืองจันทบุรี ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงลุงฉลวย ตำบลรำพัน

อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

๖. สถานที่ดำเนินการ

๖.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดจันทบุรี

/๖.๒ ศึกษาดูงาน....

๖.๒ ศึกษาดูงาน ณ เทศบาลเมืองจันทบุรี ต.วังใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑. การบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางเพื่อการแก้ปัญหาในชุมชนอย่างเป็นระบบ

๒. การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๖.๓ ศึกษาดูงาน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำพัน อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

(ในด้านเศรษฐกิจพอเพียงยึดหลักเกษตรอินทรีย์ตามแนวปรัชญาในหลวง ร.๙)

๗. งบประมาณและแหล่งที่มา

งบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ งบดำเนินการ หมวดค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวนেื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายประเภทอื่นๆ แผนงานบริหารงานทั่วไป งานบริหารงานทั่วไป หน้า ๑/๔๕ ข้อ ๗ โครงการศึกษาดูงานฯ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาทและโอนลดเงิน งบประมาณรายจ่ายตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท คงเหลือเงินงบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท และโอนเพิ่มเงินงบประมาณรายจ่ายตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ครั้งที่ ๑๐ /๒๕๖๖ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๔๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถ้วน)

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักปลัด องค์กรบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาตำบลให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัด การพัฒนาชาติ ภารกิจการถ่ายโอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนนโยบายของรัฐบาล

๙.๒. คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาพนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้าง ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๘๐ ได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้เพื่อที่จะนำมาพัฒนาองค์กรและนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

๙.๓. สามารถเพิ่มศักยภาพการบริหารและการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของคณะผู้บริหาร องค์กรบริหารส่วนตำบล ครูและเจ้าหน้าที่ส่วนที่เกี่ยวข้อง

๙.๔. ผู้เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาองค์กรและในชุมชนเพื่อให้เกิด การสร้างงาน สร้างอาชีพ และกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน

๑๐. ตัวชี้วัด

เชิงคุณภาพ

คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง มีระดับ ความพึงพอใจในการฝึกอบรม ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

เชิงปริมาณ

มีผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม จำนวนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๑๑. การประเมินผลโครงการ

๑๑.๑ แบบประเมินโครงการ

๑๑.๒ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

/๑๒. ผู้เขียนโครงการ.....

๑๒. ผู้เขียนโครงการ

(นางสาวจิรยา เวพุวนารักษ์)
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

๑๓. ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวทักษ尼์ ที่รัก)
หัวหน้าสำนักปลัด

๑๔. ผู้เห็นชอบโครงการ

นายณัฐพัฒน์ นันเจยะ
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

(นางสาวจารุวรรณ งามพิมาย)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

๑๕. ผู้อนุมัติโครงการ

อนุมัติ

ไม่อนุมัติ เพราะ.....

(นายพิเชษฐ์ ที่รัก)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด โทร ๐๔๔ - ๖๖๖๒๙๖
ที่ ๒๗ / ๒๕๖๖ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานโครงการศึกษาดูงานของ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล
ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

ต้นเรื่อง

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด จัดโครงการทัศนศึกษาดูงานของ คณะผู้บริหาร
สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลโคก
สะอาด และจังหวัดจันทบุรี

ข้อเท็จจริง

โครงการศึกษาดูงานของ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล
ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ วันที่
๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๖ ฝึกอบรมผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๖๓ ราย ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล
โคกสะอาด และในวันที่ ๒๙ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ เดินทางไปศึกษาดูงานนอกเขตจังหวัด ณ จังหวัด
จันทบุรี

วันพรที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๖

เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. - ลงทะเบียน, พิธีเปิดการอบรม โดย นายกองค์การบริหารส่วน
ตำบลโคกสะอาดการทดสอบก่อนเข้ารับการอบรม (Pre-test)

เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐น. - บรรยาย หัวข้อ ระเบียบและแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหาร
บ้านเมืองที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาล (วิทยากร นางทศนีย์ ชิดสูงเนิน ตำแหน่งท้องถิ่นอำเภอลำปลายมาศ)

ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัด
ระเบียบให้สังคมรู้ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่าย
ราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการ
พัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อ布雷เทาป้องกันหรือ
แก้ไขภัยภาวะวิกฤต ภัยนตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส
และความมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทยรัฐธรรมนูญ และกระแส
โลกยุคปัจจุบัน

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างธรรมาภิบาล

การส่งเสริมให้เกิดการสร้างธรรมาภิบาลนั้น มาจากความร่วมมือของห้องสถาบันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม บทบาทของรัฐที่สำคัญนั้น คือรัฐเป็นผู้มีบทบาทในการวางแผนรากฐาน และรักษากฎระเบียบต่าง ๆ การสร้างธรรมาภิบาลของรัฐนั้นจำเป็นต้องอาศัยระบบการจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ มีการรับผิดชอบภายใต้กฎหมาย และนโยบายที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐ จะต้องมีการปฏิรูประบบราชการ เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบภายใต้กรอบของกฎหมาย ซึ่งจุดมุ่งหมายในการสร้างธรรมาภิบาลของภาครัฐนั้น จะต้องพยายามปฏิรูปการบริหารจัดการให้ถูกต้องตามหลักเหตุผล และหน้าที่ มีระบบความรับผิดชอบด้านการเงินที่มีประสิทธิภาพมาใช้ และให้มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ยกระดับความชำนาญของภาครัฐให้มีความทันสมัย เป็นต้น ส่วนบทบาทขององค์การภาครัฐและบทบาทของประชาสังคม ที่มีต่อการสร้างธรรมาภิบาล คือ การรวมตัวกันของสาธารณะในการต่อต้านการทุจริตและการประพฤติมิชอบ โดยรัฐควรมีการหมายมัติการที่จะกระตุ้นให้เกิดการตระหนักรถึงการทำผิดจรรยาบรรณ เป็นต้น

หลักการพื้นฐานของการสร้างธรรมาภิบาล

๑. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เลือกปฏิบัติ และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่า เป็นการปกคล้องภายใต้กฎหมาย มีใช้ตามอำเภอใจหรือตามอำนาจของตัวบุคคล

๒. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกัน โดยมีการให้และการรับข้อมูลที่شفافيةเป็นจริง ทันการณ์ ตรงไปตรงมา มีที่มาที่ไปที่ชัดเจนและเท่าเทียม มีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

๓. หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมคิด ร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น การแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผิดชอบต่อผลของการกระทำนั้น

๔. หลักความรับผิดชอบตรวจสอบได้ ได้แก่ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้เป็นการสร้างกลไกให้มีผู้รับผิดชอบ ตระหนักรู้ในหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำการของตน

๕. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

๖. หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามสำนักในหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร

การบริหารงานในรูปแบบของธรรมาภิบาลนั้น จะเน้นที่การเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง มั่นคง ไม่ล้มละลาย ไม่เสี่ยงต่อความเสียหาย พนักงานมีความมั่นใจในองค์กรว่าสามารถปฏิบัติงานในองค์กรได้ในระยะยาว การนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารนั้นเพื่อให้องค์กรมีความมั่นใจเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากสังคม ปัจจุบันการบริหารงานในภาครัฐได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างมาก ในเรื่องของความโปร่งใสในการดำเนินงาน ดังนั้นการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในหน่วยงานของรัฐ ก็เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือศรัทธาว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทุจริต คอรัปชั่นของหน่วยงานภาครัฐจะลดลง ซึ่งสิ่งที่จำเป็นในการบริหารงานของหน่วยงานในภาครัฐ ได้แก่

๑. การรับผิดชอบตรวจสอบได้
๒. ความโปร่งใส
๓. การปราบปรามการทุจริตและการประพฤติมิชอบ
๔. การสร้างการมีส่วนร่วม
๕. การสร้างกรอบทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
๖. การตอบสนองที่ทันการ
๗. ความเห็นชอบร่วมกัน
๘. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๙. ความเสมอภาคและความเกี่ยวข้อง

การใช้หลักธรรมาภิบาลทำให้องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานได้ อีกทั้งยังเป็นกลไกในการควบคุมติดตามและตรวจสอบ โดยมีประชาชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วม ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่การบริหารองค์การ เพราะการสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในองค์การ เป็นการสร้างสำนึกที่ดีในการบริหารงาน และการทำงานในองค์การ และจัดระบบที่สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามสำนึกที่ดี ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สิ้นเปลืองการติดตามการทุจริต ความโปร่งใส โดยคำนึงถึงผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบเนื่องจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ นั้น จะเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง

เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.

-พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐น.

-บรรยาย หัวข้อ “ระเบียบแนวทางปฏิบัติ คุณธรรมจริยธรรมของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. และพนักงานส่วนตำบล กฎหมายอื่นเกี่ยวกับการทำงานของห้องถิน”
วิทยากร นายอดิสรณ์ โอลีรัมย์ นิติกรปฏิบัติการ)

คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักบริหาร คือ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารราชการทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคลและผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง หรือระดับสูง ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพสูง โดยการปกครองและบริหารที่ดี (Good Governance)

การปกป้องและบริหารที่ดี ตามหลักธรรมาภูมิบดินน์ ผู้บริหารราชการต้องมี “ประมุขศิลป์” คือคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี อันเป็นคุณสมบัติที่ดี ที่สำคัญของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ลงมาถึงหัวหน้างานทุกระดับได้สามารถปกป้องและบริหารองค์กรที่ตนรับผิดชอบ ให้ดำเนินไปถึงความสำเร็จอย่างได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูงและให้ถึงความเจริญ รุ่งเรืองและสันติสุขอายุย่างมั่นคง

คุณธรรมสำหรับนักบริหาร

นักบริหารที่ดีมีคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี ซึ่งประกอบด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี คือ เป็นผู้มีสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตที่ดี

๑.๓ มีสุขภาพที่ดี คือ เป็นผู้มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีท่วงท่ากิริยา รวมทั้งการแต่งกายที่สุภาพ เรียบร้อยดีงาม สะอาด และดูส่งงานสนธิฐานะ

๑.๒ มีสุขภาพดีที่สุด คือ เป็นผู้มีอิรยาศัยใจคอทั่งมา เป็นคนดีมีศีลธรรมได้แก่ ศรัทธา ศีล สุต ใจจะวิริยะ สติ สมาร์ตและปัญญา กับทั้งมีก้าลยานมีตัตธรรม ดีอีกด้วย

เป็นผู้มีศรัทธา หมายถึง เป็นผู้รู้จักศรัทธาบุคคล และข้อปฏิบัติที่ควรศรัทธามิ่งคลุ่มหลงมงายในที่ตั้งแห่งความลับหลง

เป็นผู้มีศีล คือ ผู้ที่รู้จักสำรวมระวาง ความประพฤติปฏิบัติทางกาย และทางวาจาให้เรียบร้อยดีงาม ไม่ประพฤติเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

เป็นผู้มีสุตุต คือ ผู้ได้เรียนรู้ทางวิชาการและได้ศึกษาค้นคว้าในวิชาชีพดี

เป็นผู้มีจักษุ คือ เป็นผู้มีจิตใจกว้างขวาง ไม่คับแคบ รักจักเสียสละ

เป็นผู้มีภาระ คือ ผู้ที่ยังหนักหนี้อยู่ ในการประกอบกิจการงานอาชีพและ/หรือในหน้าที่รับผิดชอบ

เป็นผู้มีสติ คือ ผู้รักจักษบั้งชั้งใจ รักจักคิดไตร่ตรองให้รอบคอบ ก่อนคิด พอด ทำ

เป็นผู้มีสมาร์ต คือ ผู้มีจิตใจตั้งมั่น ข่มกิเลสนิวรณ์

เป็นผู้มีปัญญา คือ ผู้ที่รอบรู้กองสังหาร ผู้รอบรู้สภาวะธรรมที่ประกอบด้วยปัจจัยปุรุ่งแต่ง (สังหาร) และที่ไม่ประกอบด้วยปัจจัยปุรุ่งแต่ง (วิสังหาร คือพระนิพพาน) ผู้รู้แจ้งพระอริยสัจ ๔ รวมเป็นผู้มีปัญญาอันเห็นชอบอันรู้ทางจริยา ทางสืบคุณ แห่งวิชิตตยา เทวี ฯ ลฯ

๒. เป็นผู้มีกลยุทธ์นิ透ธรรม คือ ผู้มีคุณธรรมอาคุณวิตรที่ดี ๗ ประการ ล้วน

๑. เป็นผู้นำรัก (ปิโภ) คือ เป็นผู้มีจิตใจในธรรมคุณเดิมๆและควรก้าวพรหมกิริยา

๒. เป็นผู้นำเครือพงษา (คร) คือ เป็นผู้ที่สามารถเอาไว้ในที่พัฒนาด้วยความเชื่อถือได้

๓. เป็นผู้นำนับถือ นำเจริญใจ (ภานุนัย) ด้วยว่าเป็นผู้ที่ได้ฝึกฝนอบรมตนมาตั้งแต่เล็ก ควรแก่การยอมรับและยกย่องบันทึก เค้าเรื่องภานุนัยของเจ้าตัว

๔. เป็นผู้รับจักพูดจากโดยมีเหตุผลและหลักการ (วัตตา) รู้จักชี้แจงแนะนำให้ผู้อื่นเข้าใจดี แจ่มแจ้ง

๕. เป็นผู้อุดหนุนต่อถ้อยคำที่ล่วงเกิน วิพากษ์ วิจารณ์ ซักถามหรือขอปรึกษาหารือขอให้คำแนะนำ
ต่าง ๆ ได้ (วจนังค์โน)

๖. สามารถซึ้งแรงเรื่องที่ลึกซึ้ง หรือเรื่องยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจอย่างถูกต้อง และตรงประเด็นได้ (คัมภีร์อุปนิษัท กัตกัตตา)

๗. ไม่ซักนำในอฐานะ (โน จูฐานะ นิโยจะเบ) คือไม่ซักจูงไปในทางเสื่อม (อบายมุข) หรือไปในทางที่เหลวไหล ไร้สาระหรือที่เป็นโทษเป็นความทุกข์ เดือดร้อน

จริยธรรมสำหรับนักบริหาร

๑. เป็นผู้มีหลักธรรมาในการครองงานที่ดี ด้วยคุณธรรม คือ อิทธิบาทธรรม ได้แก่

๑.๑ ฉันจะ ความรักงาน คือ จะต้องเป็นผู้รักงานที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่ และหั้งจะต้องเอาใจใส่กระตือรือร้นในการเรียนรู้งานและเพิ่มพูนวิชาความรู้ความสามารถในการทำกิจการงาน และมุ่งมั่นที่จะทำงานในหน้าที่รับผิดชอบหรือกิจการงานอาชีพของตนให้สำเร็จเรียบร้อยอยู่เสมอ

๑.๒ วิริยะ ความเพียร คือ จะต้องเป็นผู้มีความยั่นหม่นเพียรประกอบด้วยความอดทนไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในการประกอบกิจการงานในหน้าที่หรือในอาชีพของตน จึงจะถึงความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าได้

๑.๓ จิตะ ความเป็นผู้มีใจดีอยู่กับการงาน ผู้ที่ทำงานได้สำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นผู้เอาราชสังคมให้ต่อ กิจการงานที่ทำ และมุ่งกระทำการอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสำเร็จ ไม่ทอดทิ้งหรือวางธุระเสียกลางคัน ไม่เป็นคนจับจดหรือทำงานแบบทำ ๆ หยุด ๆ

หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บริหารจะต้องค่อยดูแลเอาใจใส่ ติดตามผลงาน และ/หรือตรวจงานหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์การของตน เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติดัดสินใจ และสั่งการให้กิจการงานทุกหน่วยงานดำเนินตามนโยบายและแผนงาน ให้ถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๑.๔ วิสังสา ความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการปฏิบัติงานของตนเองและของผู้น้อยหรือของผู้อื่นได้บังคับบัญชา ว่าดำเนินไปตามนโยบายและแผนงานที่วางไว้หรือไม่ ได้ผลสำเร็จหรือมีความคืบหน้าไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงไร มีอุปสรรคหรือปัญหาที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงาน หรือวิธีการบริหารกิจการงานนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างไรขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลจากที่ได้ติดตามประเมินผลงานหรือตรวจงานนั้นและมาวิเคราะห์วิจัย ให้ทราบเหตุผลของปัญหาหรืออุปสรรค ข้อขัดข้องในการทำงานแล้วพิจารณาแก้ไขปัญหาเหล่านั้น และปรับปรุงพัฒนาวิธีการทำงานให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จให้ถึงความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไปได้

๒. รู้จักหลักปฏิบัติต่อกันด้วยดี ระหว่างผู้บังคับบัญชา กับลูกน้อง หรือผู้อื่นได้บังคับบัญชาตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ซึ่งอ เหภูมิทิศ มีเนื้อความว่า

เหภูมิทิศ คือ ทิศเบื้องต้าวเจ้านายหรือผู้บังคับบัญชา พึงบำรุงบ่าวคือ ผู้ได้บังคับบัญชา ด้วยสถาน ๕ คือ

๒.๑ ด้วยการจัดงานให้ตามกำลัง กล่าวคือ มอบหมายหน้าที่การงานให้ตามกำลังความรู้ สติปัญญา ความสามารถ

๒.๒ ด้วยการให้อาหารและบำเหน็จรางวัล คือ เมื่อทำดีก็รู้จักยกย่องเชยและ/หรือ สนับสนุน อดทนนุ ให้ได้รับบำเหน็จรางวัล เเลื่อนยศ เเลื่อนตำแหน่ง ตามสมควรแก่ฐานะเมื่อทำไม่ดี ก็ให้คำตักเตือน แนะนำสั่งสอน ให้พัฒนาสมรรถภาพให้ดีขึ้น ถ้าไม่ยอมแก้ไขพัฒนาตนให้ดีขึ้น ก็ต้องดำเนินและมีโทษตามกฎเกณฑ์โดยชอบธรรม

๒.๓ ด้วยการรักษาพยาบาลในยามเจ็บไข้ กล่าวคือ ต้องรู้จักดูแลสารทุกข์ สุกดิบของผู้อื่นได้บังคับบัญชา ไม่เป็นผู้แห้งน้ำใจคือ ไม่ปฏิบัติกับลูกน้องหรือผู้อื่นได้บังคับบัญชา

๒.๔ ด้วยแจกของมีรสดีแปลง ๆ ให้กิน หมายความว่า ให้รู้จักมีน้ำใจแบ่งปันของกินของใช้ดี ๆ ให้ลูกน้อง

๒.๕ ด้วยปล่อยในสมัย คือ รู้จักให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้ลาพักผ่อนบ้าง ส่วนลูกน้องผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อเจ้านายหรือผู้บังคับบัญชาทำนุบำรุงอย่างนี้แล้ว ก็เป็นปฏิบัติอนุเคราะห์เจ้านายผู้บังคับบัญชา

๓. เป็นผู้มีมนุษย์สัมพันธ์ ที่ด้วยคุณธรรม คือพระมหาวิหารธรรมและสังคมวัตถุ เป็นต้น พระมหาวิหารธรรม คุณธรรมเครื่องอยู่ของผู้ใหญ่ ๔ ประการ

๑. เมตตา คือ ความรัก ปราณາที่จะให้ผู้อื่นอยู่ดีมีสุข
๒. กรุณา คือ ความสงสารปราณາให้ผู้อื่นทุกๆ เดือดร้อน ให้พ้นทุกๆ
๓. มุทิตา คือ ความพoleyยินดี ที่ผู้อื่นได้ดีไม่คิดอิจฉาริษยา กัน
๔. อุเบกขา คือ ความวางเฉย ไม่ยึดดินร้ายเมื่อผู้อื่นถึงซึ่งความวิบัติโดยที่เรา ก็ช่วยอะไรไม่ได้ ก็ต้องปล่อยวางใจของเรางด้วยปัญญา ตามพระพุทธพจน์ว่า สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม

๔. เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม ด้วยความคิดสร้างสรรค์ โครงการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์สุขแก่คณะ สังคม และประเทศชาติและวิธีการทำงานใหม่ ๆ ให้การปักร่องการบริหาร กิจการงานได้บังเกดผลดี มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

๕. มีคิดพัฒนา คือ เป็นนักพัฒนาปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ล้าหลังหรือข้อบกพร่องในการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

๖. เป็นผู้มีสำนึกในภาระหน้าที่ความรับผิดชอบสูง คือ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มพูนศักยภาพและสำนึกในการสร้างฐานะของตน และมีสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม คือต่อครอบครัว ต่อองค์กรและหมู่คณะที่ตนรับผิดชอบอยู่ และต่อสังคมประเทศชาติให้เริญสันติสุขและมั่นคง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบต่อสถาบันหลักทั้ง ๓ ของประเทศไทย即 คือสถาบันชาติ สถาบันพระพุทธศาสนา และสถาบันพระมหาชัตตريย เพระสถาบันหลักทั้ง ๓ นี้หากสถาบันใดคลอนแคลน ไม่มั่นคง ไม่ว่าจะเป็นพระราถกตตรุภัยในและ/หรือตตறภัยนกรุกราน ย่อมกระทบกระเทือนถึงสถาบันอื่น ๆ ของชาติไทยเรา ให้พลอยคลอนแคลนอ่อนแอบไปด้วย

ผู้นำที่ดีจึงย่อมสำเนียง และจัดตั้งมีความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสถาบันหลักทั้ง ๓ นี้อย่างจริงใจ และจะต้องรับข่าวภัยกันดำเนินการให้ความคุ้มครองป้องกันแก้ไข บำรุงรักษา อย่างเข้มแข็งจริงจัง และต่อเนื่องให้เกิดความเริญและความสันติสุขอย่างมั่นคงให้ได้

๗. มีความมั่นในตนของสูง หมายถึง มีความมั่นใจโดยธรรมคือ มีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถ ศตปัญญาและวิสัยทัศน์และทั้งคุณธรรม คือความเป็นผู้มีศีลธรรม อันตนได้ศึกษาอบรมมาดีแล้วมีเชื่อมีความมั่นใจอย่างมีพิ德 ๑ ลอย ๑ อย่างหลังตัวหลังตนหั้ง ๑ ที่แท้จริง ตนเองหาได้มีคุณสมบัติและคุณธรรมดีสมจริงไม่ และจักต้องรู้จักแสดงความมั่นใจในเวลา คิด พูด ทำให้เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล สถานที่และประชุมชน

๘. เป็นผู้ประกอบด้วย หลักธรรมาภิบาล คือคุณธรรมของนักปักษร นักบริหารที่ดี คือ

๑. หลักความถูกต้อง คือ มีการพิจารณาวินิจฉัยปัญหา การทำการตัดสินใจ และสั่งการ ด้วยความถูกต้องตามกฎหมายบ้านเมือง และกฎระเบียบข้อบังคับขององค์กร ที่ออกกฎหมายถูกต้องตามหลักศีลธรรมเนียมประเพณีที่ดีของสังคม ถูกต้องตามนโยบายของผู้บังคับบัญชาหน่วยหนึ่ง และถูกต้องตรงประเด็นตามหลักวิชาและได้รับความพึงพอใจจากชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๒. หลักความเหมาะสม คือ รู้จักคิด พูด ทำ กิจการงานและปฏิบัติงานได้เหมาะสมสมถูก กาลเทศะ บุคคล สังคม และสถานการณ์ กล่าวคือ เป็นผู้มีสัปปุริธรรม คือคุณธรรมของสัตบุรุษคือคนดีมีศีลธรรม ๗ ประการ

๑. รั้มมัญญา รู้จักเหตุ ได้แก่ ปัญญาเร็วเหตุแห่งทางเจริญและทางเสื่อมเป็นต้น
๒. อัตตัญญา รู้จักผล ได้แก่ ปัญญาผล ที่เป็นมาแต่เหตุหรือปัจจัยให้เกิดผลต่าง ๆ ตามที่เป็นจริง

๓. อัตถัญญา รู้จักตน คือ รู้ภูมิธรรม ภูมิปัญญา และฐานะของตน ตามที่เป็นจริงแล้วว่างตนให้เหมาะสมแก่ฐานะ

๔. มัตตัญญา รู้จักประมาณตน ปฏิบัติตน วางแผนให้เหมาะสมแก่ฐานะและรู้จักประมาณในการบริโภคใช้สอยทรัพย์ที่มีอยู่และตามที่ตามได้

๕. กาลัญญา รู้จักกาล คือรู้จักเวลาหรือโอกาสที่สมควร และไม่ควรพูดหรือทำการต่าง ๆ

๖. ปริสัญญา รู้จักชุมชน ว่ามีอธิรัศย์ใจคือ ฐานะความเป็นอยู่และชนบธรรมเนียมประเพณีของหมู่ชนต่าง ๆ เพื่อให้รู้จักวางแผนให้เหมาะสม

๗. ปุคลัญญา รู้จักบุคคล ว่ามีอธิรัศย์ใจคือ มีภูมิธรรม ภูมิปัญญา และมีฐานะอย่างไรเพื่อปฏิบัติตนหรือวางแผน ให้เหมาะสมตามฐานะของเราและของเข้า

๘. หลักความบริสุทธิ์ คือ มีการวินิจฉัย สั่งการและปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้ปักรองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้วยความชอบธรรม บนพื้นฐานแห่งหลักธรรม หลักการ เหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ และตรงประเด็นและด้วยความเที่ยงธรรม คือ ไม่อคติหรือคำเอียงด้วยความหลงรัก หลงซังด้วยความกลั้งเกรง และด้วยความหลง ไม่รู้จริงคือขาดข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ และสมบูรณ์เป็นเครื่องประกอบการวินิจฉัย ตัดสินใจให้ความเที่ยงธรรม

คุณธรรม – จริยธรรมตามแนวพระบรมราโชวาท

หลัก “ธรรมากิษา” นี้เมื่อกราจายเป็นข้อปฏิบัติ ปฏิบัติชอบ สำหรับพระราชามหากษัตริย์ที่ทรงใช้ปักรองพระราชอำนาจจักรา ให้อานาประชาราษฎร์อยู่เย็นเป็นสุข ซึ่ว่า “ทศพิธราชธรรม” อันผู้ปักรอง/ผู้บริหารประเทศชาติทุกระดับ และแม้ผู้บริหารองค์กรอื่น ๆ พึงใช้ประกอบการปฏิบัติงานของตน ให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยส่วนรวมได้เป็นอย่างดี

ทศพิธราชธรรม อันพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงคุณอันประเสริฐของเรา ได้ทรงถือเป็นหลักปฏิบัติในการครองราชอาณาจักร ให้พสกนิกรของพระองค์อยู่เย็นเป็นสุข เป็นที่ประจักษ์ตา ประจักษ์ใจแก่ชาวโลกเสมอมาจนนี้ ๑๐ ประการ ตามพระพุทธภาษิตดังต่อไปนี้ คือ

๑. ทาน การให้
๒. ศีล การสั่งวรวังกัยและวาจา ให้เรียบร้อยดีไม่มีโหะ
๓. ปริจนา การเสียสละ
๔. อาชชวะ ความซื่อตรง
๕. มัทธava ความสุภาพอ่อนโยน
๖. ตປະ ความเพียรเพ่งเผาภิเตส
๗. อักโกระ ความไม่โกรธ
๘. อวิหิงสา การไม่เบียดเบียนผู้อื่น ตลอดทั้งสัตว์ให้ได้ทุกชีวาก
๙. ขันติ ความอดทน
๑๐. อาโวโรณะ ความประพฤติปฏิบัติที่ไม่ผิดทำนองคลองธรรมและด้วยจิตอาการคงที่ ไม่หวั่นไหวด้วยอำนาจจินติยินร้าย

การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมสำหรับนักบริหาร

นักบริหารที่ดีควรมีหลักธรรมาภิบาลที่ดีเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม ได้แก่

๑. ศีล คือ การสำรวจความประพฤติ ทางกายและทางวาจา ให้เรียบร้อยดีงาม ไม่ประพฤติเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

๒. สมาริ คือ การรักษาใจให้ผ่องใสปราศจากกิเลสนิรันต์ และให้ตั้งมั่นอยู่ในอารมณ์เดียว

๓. ปัญญา คือ การรอบรู้ของสังขาร รอบรู้สภาวะธรรมที่ประกอบด้วย ปัจจัยปัจจุบัน แต่ที่ไม่ประกอบด้วยปัจจัยปัจจุบัน (สังขาร คือพระนิพาน) และรู้แจ้งเห็นแจ้งพระอริยสัจ ๔ รวมเป็นผู้มีปัญญาอันเห็นชอบรอบรู้ทางเจริญ ทางเสื่อม แห่งชีวิต ตามที่เป็นจริง ศีล สมาริ และปัญญานี้ รวมเรียกว่า ไตรสิกขา

จะเป็นกระบวนการทั่วไปที่ใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ห้องถิน พ.ศ. ๒๕๕๗

การฝึกอบรม หมายความว่า การอบรม การประชุมทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ การบรรยายพิเศษ การฝึกศึกษา การดูงาน การฝึกงานหรือที่เรียกชื่ออื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีโครงสร้างหรือหลักสูตรและช่วงเวลาจัดที่แน่นอนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคคลหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยไม่มีการรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ

การอบรม หมายความว่า การให้ความรู้โดยการบรรยายและการตอบปัญหาจากวิทยากรเพียงฝ่ายเดียว

การประชุมทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ หมายความว่า การให้ความรู้โดยการบรรยายเช่นเดียวกับการอบรม แต่เป็นการให้ความรู้เพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งและอาจกำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติด้วยก็ได้

การสัมมนาทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ หมายความว่า การให้ความรู้โดยการบรรยายเช่นเดียวกับการอบรม แต่เป็นการให้ความรู้เพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งและอาจกำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติด้วยก็ได้

การดูงาน หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์ด้วยการสังเกตการณ์ซึ่งกำหนดไว้ในโครงการหรือหลักสูตรให้มีการดูงานก่อน ระหว่างหรือหลังการฝึกอบรมและหมายความรวมถึงโครงการหรือหลักสูตรที่กำหนดเฉพาะการดูงานภายใต้ประเทศที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐฯ จัดขึ้น

ค่าอาหาร หมายความว่า ค่าอาหารมื้อเช้า อาหารมื้อกลางวัน และอาหารมื้อเย็นและรวมถึงอาหารว่างและเครื่องดื่ม

การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เวลา ๑๖.๓๐ – ๑๙.๐๐ น. - ชักซ้อมแนวทางการเดินทางไปศึกษาดูงานฯ (ทีมงาน อบต. โคงสะอดاد)ทดสอบหลังเข้ารับการอบรม (Post-test) /กิจกรรมกลุ่มสัมมัปดาห์/รับประทานอาหารเย็น

เวลา ๒๑.๐๐ น. เป็นต้นไป - ออกเดินทางจากองค์การบริหารส่วนตำบลโคงสะอดามุ่งหน้าสู่จังหวัดจันทบุรี

วันพุธที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๖

เวลา ๐๖.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.

-รับประทานอาหารเช้า (จังหวัดจันทบุรี)

เวลา ๐๘.๐๐- ๑๒.๐๐ น.

-ออกเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ เทศบาลเมืองจันทบุรี ตำบลลังไห่ใหม่ อำเภอ เมือง จังหวัดจันทบุรี (รับฟังการบรรยายการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้น ทางเพื่อการแก้ปัญหาในชุมชนอย่างเป็นระบบ) พร้อมรับประทานอาหาร ว่าง

การบริหารจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองจันทบุรี ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ตั้งอยู่ภายในเขตจังหวัดจันทบุรี ซึ่งเรียกว่า ภาคีスマชิก โดยスマชิกได้ตกลงกันให้มีการรวมกลุ่มเพื่อการให้บริการแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการมูลฝอย มีชื่อว่า โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองจันทบุรี

วัตถุประสงค์ การตกลงเข้าร่วมเป็นภาคีスマชิกนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการบริหารจัดการมูลฝอยด้วย การแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงหรือพลังงาน ดังนี้

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองจันทบุรีและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดจันทบุรีรวมถึงหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีบันทึกข้อตกลงนำมูลฝอยมาร่วมกำจัดกับเทศบาลเมืองจันทบุรี

๒. เพื่อร่วมรวมมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดจันทบุรีไปกำจัดอย่างถูกหลัก วิชาการและเป็นระบบ

๓. เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการจัดการมูลฝอยเกิดผลเป็นรูปธรรมและเกิดการขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. เพื่อลดปัญหาด้านการจัดการมูลฝอยที่มีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมในอนาคต

๕. เพื่อให้ท้องถิ่นเกิดความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย

๖. เพื่อป้องกันโรคติดต่อและประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี

๗. เพื่อนำมูลฝอยไปแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงหรือพลังงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘. เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณูปโภคเพื่อตอบสนองต่อความพึงพอใจของประชาชน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นสำคัญ

แผนการดำเนินงาน

๑. ให้เทศบาลเมืองจันทบุรี เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการมูลฝอย โดยคำแนะนำของภาคีスマชิกและคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยระดับจังหวัด

๒. กำหนดให้เทศบาลเมืองจันทบุรีเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกเศษขยะมาดำเนินการจัดการมูลฝอยและเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารสัญญาโดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้

๓. ให้ภาคีスマชิกจัดทำแผนและตั้งงบประมาณค่ากำจัดขยะมูลฝอย “โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย”

๔. ให้ภาคีスマชิกรายงานแผนการดำเนินงานต่อสภาพท้องถิ่นของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ทราบ

ขอบข่ายและกิจกรรมของการจัดทำบริการ

การจัดทำบริการสาระณะด้านการบริหารจัดการมูลฝอย “โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดจันทบุรี มีขอบข่ายและกิจกรรมของการจัดทำบริการสาระณะที่ครอบคลุมภารกิจ ดังนี้

๑. สันับสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ “โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย” ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลจันทบุรี

๒. จัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างเทศบาลเมืองจันทบุรีกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัดจันทบุรีในการจัดทำบริการสาระณะร่วมกัน โดยนำมูลฝอยมากำจัดภายในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองจันทบุรี “โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย”

๓. สันับสนับสนุนการบริหารจัดการมูลฝอยให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะการลดและคัดแยกมูลฝอยจากต้นทาง

๔. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การบริหารจัดการ “โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย” ของเทศบาลเมืองจันทบุรีให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบถึงผลและแนวทางในการดำเนินงาน

๕. ให้ภาคีสมาชิกจัดทำรายงานพากหะในการเก็บขยะมูลฝอยที่ได้มาตรฐานตามประกาศของทางราชการและมีสภาพพร้อมใช้ไม่ก่อให้เกิดมลพิษระหว่างข่ายขยะมูลฝอย

๖. ให้ภาคีสมาชิกดำเนินการคัดแยกขยะอันตราย ขยะติดเชื้อและขยะโรงงานอุตสาหกรรม ก่อนนำมากำจัดในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองจันทบุรี

โครงสร้างและระบบการบริหาร

๑. โครงสร้างการบริหารงาน

๑.๑ ในการดำเนินงานภายใต้บันทึกข้อตกลงระหว่างเทศบาลเมืองจันทบุรีกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นมีความประสงค์จะนำขยะมูลฝอยไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองจันทบุรีโดยให้เทศบาลเมืองจันทบุรีเป็นผู้บริหารงาน

๑.๒ ให้มีคณะกรรมการประเมินและติดตามผล “โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย” ของเทศบาลเมืองจันทบุรี ประกอบด้วย ผู้แทนจากเทศบาลเมืองจันทบุรี จำนวน ๓ คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒ คน ผู้แทนจากส่วนราชการ จำนวน ๒ คน ผู้แทนจากชุมชน จำนวน ๒ คน โดยมีนายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรีเป็นประธาน ปลัดเทศบาลเมืองจันทบุรีเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีผู้อำนวยการกองช่างเทศบาลเมืองจันทบุรีเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๓ เทศบาลเมืองจันทบุรีอาจมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นภาคีสมาชิกปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน “โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย” ของเทศบาลเมืองจันทบุรี ภายใต้อำนาจหน้าที่ได้ตกลงร่วมกันให้สามารถกระทำได้ ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่ออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่กำหนดให้ดำเนินการไปตามนั้น

๒. อำนาจหน้าที่

การบริหารจัดการมูลฝอย “โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย” ของเทศบาลเมืองจันทบุรี จะต้องดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้ตกลงจัดทำบริการสาระณะด้านการบริหารจัดการมูลฝอยร่วมกันให้แล้วเสร็จโดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน ดังนี้

๑. ผลสมฤทธิ์ด้านกรอบเวลาการให้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ
๒. ผลสัมฤทธิ์ด้านความพึงพอใจของประชาชน การตอบสนองต่อปัญหาและแก้ไขปัญหาให้ทันต่อความต้องการของประชาชน การดำเนินการโดยยั่งยืนสูงสุดของประชาชน

๓. ผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ มีความประหยัด คุ้มค่าต่องบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกในผลสัมฤทธิ์ข้างต้น ซึ่งจะต้องดำเนินงานให้มีผลสัมฤทธิ์มากกว่าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งดำเนินการเอง

งบประมาณและการบริหารงบประมาณ

๑. โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองจันทบุรีดำเนินการในรูปแบบให้เอกชนร่วมลงทุนในรูปแบบ Build-Operate-Transfer (BOT) โดยกรมสิทธิ์ในทรัพย์สินภายใต้โครงการจะเป็นของเทศบาลเมืองจันทบุรีภายหลังจากสิ้นสุดสัญญา

๒. ให้ภาคีสมาชิกตั้งงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตนเองให้เทศบาลเมืองจันทบุรี ตามบันทึกข้อตกลงร่วมมือเป็นระยะปีต่อปีของปีงบประมาณ โดยมีอัตราค่ากำจัดในการบริหารจัดการมูลฝอย (ยกเว้นมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยอันตรายและกากอุตสาหกรรม) ในอัตราไม่เกินอัตราค่ากำจัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายให้เทศบาลเมืองจันทบุรี อัตราค่ากำจัดมูลฝอยตามที่เอกชนผู้ผ่านการคัดเลือกเสนอราคาและได้รับความเห็นชอบจากเทศบาลเมืองจันทบุรีแล้วและอาจจะมีการบทหน่วยปรับปรุงอัตราค่าตอบแทนในการบริหารจัดการมูลฝอยทุก ๕ ปี โดยเงื่อนไขที่กำหนดไว้กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและต้นทุนการบริหารจัดการ ทั้งนี้การตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องหรือตามแนวทางที่ภาคีสมาชิกกำหนดให้เป็นอย่างอื่น

การตรวจสอบและประเมินผลงาน

๑. ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกไม่สามารถปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งกล่าวแจ้งสาเหตุ/ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรครวมทั้งข้อเสนอแนะให้แก่เทศบาลเมืองจันทบุรีทราบ เพื่อแก้ไขบันทึกข้อตกลงและหรือดำเนินการทางแนวทางแก้ไขต่อไป

๒. เมื่อครบรอบการดำเนินงาน ๑ ปี ของความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดจันทบุรี ให้ภาคีสมาชิกประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานของโครงการฯ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปรับทราบ

เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น. -รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น. -ศึกษาดูงาน ณ เทศบาลเมืองจันทบุรี อำเภอวังใหม่ จังหวัดจันทบุรี
(รับฟังการบรรยายการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) (ต่อ) พร้อมรับประทานอาหารว่าง

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ตามมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ และมาตรา ๑๘ กำหนดว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศึกษา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกว่าอย่างอื่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีหน้าที่รับผิดชอบ การบริหาร

จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ กฏหมาย ระเบียบ และ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือสนับสนุนของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ โดยแบ่งการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็น ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานและด้านการบริหารงบประมาณ ดังนี้

๑. ด้านการบริหารงาน

๑.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนตามพระราชบัญญัติกำหนด

แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยรับถ่ายจากส่วนราชการต่าง ๆ ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานการประมงศึกษาแห่งชาติ และกรมการศาสนา จึงทำให้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการศูนย์ที่แตกต่างและหลากหลายดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่รับถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ และศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง ดังนี้

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนจากการพัฒนาชุมชนและสำนักงานการประมงศึกษาแห่งชาติ ให้ ปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับถ่ายโอนจากการศาสนา ให้ถือ ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๙๓.๔/ว ๒๗๖ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ เรื่อง ข้อแนะนำ แนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษาในศาสนสถานดังนี้

๒.๑ รูปแบบที่ ๑ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการศูนย์ทั้งหมด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และ ด้านวิชาการ เช่นเดียวกับศูนย์พัฒนาเด็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนจากการพัฒนาชุมชนและสำนักงานการประมงศึกษาแห่งชาติ โดย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น

๒.๒ รูปแบบที่ ๒ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและศาสนสถานร่วมกันบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดจะมีหน้าที่รับผิดชอบงาน ด้านใด โดยให้ปฏิบัติตามข้อแนะนำแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษา ในศาสนสถานตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๙๓.๔/ว๒๗๖ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓ รูปแบบที่ ๓ กรณีศาสนสถานเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการศูนย์ทั้งหมด โดย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่จัดสรรเงินอุดหนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการ ยกเว้นรายการอาหารเสริม (นม) ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นผู้จัดซื้อจัดจ้างให้แก่ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้ปฏิบัติตามข้อแนะนำแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับ

ประเมินศักยภาพในศาสตร์ตามหนังสือกรอบที่มุ่งเน้นทักษะภาษาไทยที่สำคัญที่สุด

-ด้านการจัดตั้ง/ย้าย/รวม/ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

-การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประสงค์จะจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นต้องมีความพร้อมในการบริหารจัดการศูนย์ทั้งในด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และด้านบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยให้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. จัดเวทีประชาคมในพื้นที่หรือตำบลที่มีความต้องการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ดังกล่าว โดยในการจัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีจำนวนเด็กเล็กอายุ ๒-๕ ปี ที่จะเข้ารับการศึกษามิ่น้อยกว่า ๒๐ คน (ยกเว้นแต่กรณีพื้นที่เสี่ยงหรือการคุณภาพไม่สอดคล้องกับเด็กเล็กไม่น้อยกว่า ๑๕ คน)

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมสำหรับจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กที่จะดำเนินการจัดตั้งโดยอาจเป็นอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อสร้างเองหรืออาคารที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อใช้เป็นอาคารศูนย์พัฒนาฯลฯ

๓. จัดทำแผนดำเนินงานการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้านได้แก่ แผนการสำรวจประชากรเด็กอายุ ๒-๕ ปี แผนการรับนักเรียน และการจัดชั้นเรียน แผนการสรรหารบุคคลกรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ ครู ผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครู ผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหารหรือการโรงเป็นต้น (กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีอัตราข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก หรือครู จஸบรรหารได้มีมาได้รับการจัดสรรอัตราหรือมีอัตราตำแหน่งนั้น ๆ แล้ว) แผนการจัดตั้งงบประมาณ เช่น เงินเดือน/ค่าตอบแทน ค่าวัสดุการค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารเสริม (นม) ค่าจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ จังหวัดฯ/กรุงเทพฯ/ชลบุรีฯ

๔. จัดทำโครงการและแผนดำเนินงานในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อขอความเห็นชอบ

๕. เมื่อได้รับความเห็นชอบจากสภากห้องถินให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเรียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถินว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๖. ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานในการจัดตั้งศูนย์ฯ เช่น เปิดรับสมัครนักเรียน รับสมัครบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

๗. รายงานการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเบื้องต้นให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ โดยส่งเอกสารการประชุมสภาพท้องถิ่นที่เห็นชอบให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กและประกาศการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก

๘. เมื่อเปิดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายงานการจัดการศึกษา จำนวนเด็กนักเรียน บุคลากร และงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนแจ้งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

- การย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์หรือมีความจำเป็นต้องย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพิจารณาเหตุผล ความจำเป็นในการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและให้วันนับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. จัดเวทีประชาคมในพื้นที่หรือตำบลเดิมที่ศูนย์ตั้งอยู่ว่ามีความต้องการให้ย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อสำรวจความต้องการความคิดเห็นของชุมชนและมติที่ต้องการ

๒. จัดทำแผนการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็ก โดยกำหนดวันย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชัดเจน

๓. คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำเรื่องเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเสนอขอความเห็นชอบจากสภาพท้องถิ่น

๔. เมื่อสภาพท้องถิ่นให้ความเห็นชอบในการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรียบร้อยแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. กรณีรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กจากศูนย์ที่ย้ายรวมที่มีความรู้ความสามารถและความสมเพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กที่ได้รวมศูนย์แล้ว

๖. รายงานการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยส่งเอกสารมติที่ประชุมสำรวจ ความคิดเห็นของชุมชนมติที่ประชุมของสภาพท้องถิ่นที่เห็นชอบให้ย้ายรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกาศการย้ายรวมศูนย์พัฒนาเด็กจำนวนเด็กและจำนวนบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ

การยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์หรือมีความจำเป็นต้องยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพิจารณาเหตุผลความจำเป็นในการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครุผู้ดูแลเด็กในศูนย์นั้น และให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. จัดเวทีประชาคมในพื้นที่ตำบลที่ศูนย์ตั้งอยู่มีความต้องการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสำรวจความคิดเห็นความต้องการของชุมชนและมติที่ต้องการ

๒. จัดทำแผนการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แผนบุคลากรที่ได้รับผลกระทบ โดยให้มีผลเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษานั้น

๓. นำผลการประชาคม แผนการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและแผนบุคลากรที่ได้รับผลกระทบ เสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากสภาพท้องถิ่น

๔. เมื่อสภาพท้องถิ่นได้เห็นชอบให้ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรียบร้อยแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๕. รายงานการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมเอกสารมติที่ประชุมสำรวจความคิดเห็นของชุมชนที่เห็นชอบให้ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมติที่ประชุมของสภาพท้องถิ่นที่เห็นชอบให้ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แผนบุคลากรที่ได้รับผลกระทบ และประกาศการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาและการให้บริหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัย ตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ดังนั้น ระยะเวลาการจัดการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและ

เหมาะสมเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการศึกษาและการพัฒนาเป็นไปตามวัยแต่ละช่วงอายุ สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นและหลักสุตรการศึกษาปฐมวัยให้เด็กเล็ก พร้อมที่จะเข้ารับการศึกษานะระดับที่สูงขึ้นต่อไป ดังนี้

๑. การรับสมัครเด็กเข้ารับการศึกษา การกำหนดระยะเวลาการศึกษาและการเปิดปิดภาคเรียน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำเป็นประกาศตามแนวทางดังนี้

๑.๑ การรับสมัครเด็กเข้าเรียนให้กำหนดระยะเวลาการรับสมัครเป็นปีการศึกษาเพื่อให้การพัฒนาเด็กเล็กเป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์และการเรียนรู้ กรณีมีเหตุผลความจำเป็นต้องรับเด็กระหว่างภาคเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของนักเรียนที่รับเข้าระหว่างภาคเรียน

๑.๒ การรับเด็กเข้าเรียน กำหนดให้เด็กและผู้ปกครองต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหรือต้องบยำอยู่ในท้องถิ่นนั้นก่อนเข้าเรียนไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน กรณีรับเด็กนอกเขตบริการต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรณีเด็กที่ไม่ใช้สัญชาติไทยต้องมีหนังสือรับรองหรือเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ตามกฎหมาย)

๑.๓ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดการเรียนรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า ๒๐๐วันทำการ (ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า ๑๐๐" วันทำการ) ดังนี้ ภาคเรียนที่ ๑ เปิดภาคเรียนวันที่ ๑๖ พฤษภาคมของปีการศึกษานั้น ภาคเรียนที่ ๒ เปิดภาคเรียนวันที่ ๑ พฤษภาคมของปีการศึกษานั้น

๑.๔ หากวันเปิดภาคเรียนตรงกับวันหยุดราชการให้เปิดเรียนในวันทำการถัดไป

๑.๕ กรณีที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ประส่งค์จะเปิดภาคเรียนเกินกว่า ๒๐๐ วันทำการ จากที่กำหนดไว้ตามข้อ ๓ สามารถดำเนินการได้ตามความต้องการของชุมชนและความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๖ กรณีรับเด็กเข้าเรียนให้นับอายุเกิดถึงวันที่ ๑๖ พฤษภาคมของปีการศึกษานั้น

๑.๗ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ต้องเหมาะสมกับระยะเวลาเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก โดยสามารถนำหน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามบริบทของสังคม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเพิ่มเติมให้ครบตามระยะเวลาเรียนที่กำหนด

๑.๘ กรณีเด็กย้ายเข้ามายังอุปบัตติการศึกษาให้จัดทำทะเบียนนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน และออกเป็นหนังสือรับรองจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การให้บริการส่งเสริมสนับสนุนสำหรับเด็กเล็กได้แก่

- อาหารว่าง
- อาหารกลางวันตามหลักโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย
- อาหารเสริม (นม)
- วัสดุ สื่อ อุปกรณ์การศึกษา วัสดุครุภัณฑ์และเครื่องเล่นพัฒนาการเด็ก
- การตรวจสุขภาพประจำโดยบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
- บริการอื่น ๆ ท้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านงบประมาณและความต้องการของชุมชนโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๒. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีพัฒนาการครบถ้วน ๔ ด้าน (ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา)เหมาะสมตามวัยและเต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. การปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรณีจำเป็นต้องใช้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อจัดประชุมสัมมนา ฝึกอบรม จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อราชการและชุมชนหรือมีเหตุจำเป็น อื่นที่ไม่อาจเปิดเรียนได้ตามปกติ ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศปิดศูนย์พัฒนาเด็กได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ หากเป็นเหตุพิเศษที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติสาธารณสุข ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ไม่เกิน ๓๐ วันทำการ โดยให้ทำประกาศปิดเป็นหนังสือและต้องกำหนดการเรียน ชดเชยให้ครบตามจำนวนวันที่ประกาศปิด มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. การปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระหว่างปิดการเรียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดภาคเรียนต่อไป ดังนี้ในระหว่างปิดภาคเรียนให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ครู ผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ช่วยครู ผู้ดูแลเด็ก และบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา แผนพัฒนาสามปี แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ การจัดทำปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดประสบการณ์ การเตรียมสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในช่วงปิดภาคเรียน และรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ต้นสังกัดทราบ

๕. คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้แต่งตั้ง คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยมี จำนวนคณะกรรมการฯ ไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๑๕ คน ดังนี้

๕.๑ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนด้านการศึกษา

๕.๒ ผู้แทนศาสนาสถาน

๕.๓ ผู้แทนจากสมาคมกีฬาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๔ ผู้แทนชุมชน

๕.๕ ผู้แทนด้านสาธารณสุข

๕.๖ ผู้แทนผู้ปกครอง

๕.๗ ผู้แทนสำนัก/กอง/ส่วนการศึกษา

๕.๘ ผู้แทนครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก

๕.๙ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการมีจำนวนตามความเหมาะสมและให้คณะกรรมการพิจารณาเลือกกรรมการ ๑ คน เป็นประธานคณะกรรมการฯ โดยมีหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง มีผู้แทนครูผู้ดูแลเด็กหรือครูหรือผู้ดูแลเด็ก ๑ คน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๒ คราว

เวลา ๑๖.๓๐ – ๑๗.๐๐ น. - กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์/รับประทานอาหารเย็น

เวลา ๑๗.๐๐- ๒๐.๐๐ น. - เดินทางเข้าที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย

วันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

- เวลา ๐๖.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. -รับประทานอาหารเช้า (จังหวัดจันทบุรี)
 เวลา ๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น. -เตรียมพร้อมเดินทาง
 เวลา ๐๙.๓๐-๑๒.๐๐ น. -เดินทางเข้าศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจลุ่มละลาย อำเภอรามคำแหง ใหม่ จังหวัดจันทบุรี
 (รับฟังการบรรยายเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยึดหลักเกษตรอินทรีย์ตามแนวปรัชญาในหลวง ร.๙)

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาซึ่งแนวทางการดำเนินอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกรักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้อย่างดี

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงลุ่มละลาย เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มผลิตผักและผลไม้ใหม่คุณภาพและปลอดภัย ช่วงหน้าผลไม้ออกผล ในปี ๒๕๔๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้มกระเบนจัดงานเฉลิมพระเกียรติซึ่งงาน “เกษตรยั่งยืน พลิกพื้นวิถีไทย” โดยการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาพึ่งพาตนเองด้วยวิธีต่าง ๆ ปัจจุบันลุ่มละลายและครอบครัวใช้ชีวิตอย่างมีความสุขอยู่พื้นที่ทำกินของตนเอง ซึ่งปลูกไม้ผลที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตลอดทั้งปี เช่น ทุเรียน มังคุด ลองกอง เงา รวมถึงพืชผักสวนครัวเกือบทุกชนิด ยิ่งเมื่อนำสูตรการทำปุ๋ยอินทรีย์มาใช้บำรุงต้นไม้แล้ว ผลผลิตยิ่งเจริญงอกงาม จนทำให้ลุ่มละลายได้รับรางวัลชนะเลิศงานประกวดมหกรรมทุเรียนโลกจันทบุรีมาแล้ว ๒ ปีซ้อน

พร้อมรับประทานอาหารว่าง

- เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. -รับประทานอาหารกลางวัน
 เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. -ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจลุ่มละลาย อำเภอรามคำแหง ใหม่ จังหวัดจันทบุรี
 (รับฟังการบรรยายเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยึดหลักเกษตรอินทรีย์ตามแนวปรัชญาในหลวง ร.๙)ต่อ

เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. -ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจสุ่นภัย อำเภอรามัน อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

(รับฟังการบรรยายเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยหลักเกษตรอินทรีย์ตามแนวปรัชญาในหลวง ร.๙)ต่อ

ในส่วนการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเกิดความคาดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงขึ้นนี้จึงทำให้เกิดความเข้าใจได้ชัดเจนในแนวพระราชดำริของ "เศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งได้ทรงคิดและตรัษฐ์แก่ชาวไทยฯ ให้เป็นแบบอยู่ด้วยตนเอง ไม่ต้องไปพึ่งพา ยึดติดอยู่กับกระแสจากภายนอกมากเกินไป จนได้ครอบงำความคิดในลักษณะดังเดิมแบบไทยฯ ไปหมด มีแต่ความพยายามหานคราชฐานที่ไม่มีคนเหลือในลักษณะฟองสนุ่ว วิกฤตเศรษฐกิจเช่นนี้อาจไม่เกิดขึ้น หรือไม่หนักหนาสาหัสจนเกิดความเดือดร้อน กันถ้วนทั่วเช่นนี้ ดังนั้น "เศรษฐกิจพอเพียง" จึงได้สื่อความหมาย ความสำคัญในฐานะเป็นหลักการสังคมที่พึงยึดถือ

ในทางปฏิบัติจุดเริ่มต้นของการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงคือ การพื้นฟูเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เศรษฐกิจพอเพียงเป็นทั้งหลักการและกระบวนการทางสังคม ตั้งแต่ขั้นพื้นฟูและขยายเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน เป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและบริโภคอย่างพออยู่พอกินขึ้นไปถึงขั้นบรรลุเป้าหมายในประเทศ สร้างอาชีพและทักษะวิชาการที่หลากหลายเกิดตลาดซื้อขาย สะสมทุน ฯลฯ บนพื้นฐานเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนนี้ เศรษฐกิจของ ๓ ชาติ จะพัฒนาขึ้นมาอย่างมั่นคงทั้งในด้านกำลังทุนและตลาดภายในประเทศ รวมทั้งเทคโนโลยีซึ่งจะค่อยๆ พัฒนาขึ้นมาจากการฐานทรัพยากรและภูมิปัญญาที่มีอยู่ภายในชาติ และทั้งที่จะพึ่งคัดสรรเรียนรู้จากโลกภายนอก

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจที่พอเพียงกับตัวเอง ทำให้อยู่ได้ ไม่ต้องเดือดร้อน มีสิ่งจำเป็นที่ทำได้โดยตัวเองไม่ต้องแข่งขันกับใคร และมีเหลือเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ไม่มี อันนำไปสู่การแลกเปลี่ยนในชุมชน และขยายไปจนสามารถที่จะเป็นสินค้าส่งออก เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจระบบเปิดที่เริ่มจากตนเองและความร่วมมือ วิธีการเช่นนี้จะดึงศักยภาพของ ประชากรอุปกรณ์สร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ซึ่งมีความผูกพันกับ "จิตวิญญาณ" คือ "คุณค่า" มากกว่า "มูลค่า"

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงยังมีฐานการเรียนรู้ในการผลิตสูตรปุ๋ยอินทรีย์ คือ

- ฐานเรียนรู้แปลงเกษตรเกษตรผสมผสาน
- ฐานศึกษาเรียนรู้วิถีเกษตรแบบยั่งยืน
- การผลิตพืชผักและผลไม้ให้มีคุณภาพและปลอดภัยจากสารพิษ
- การใช้ปุ๋ยพืชสด
- การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพแท้
- การทำน้ำซีวภาพและสารสกัดจากพืช ป้องกันกำจัดแมลงบินใช้เอง เพื่อลดต้นทุนการผลิต

บทสรุป ศูนย์เรียนรู้ด้านผลิตผ้าและผลไม้ปลодภัย นายฉลวย จันทแสง เป็นศูนย์เรียนรู้ขนาดกลาง ที่มีแหล่งความรู้มากมายให้ผู้เข้าชมมาศึกษา ซึ่งลุงฉลวยเป็นเกษตรกรที่เป็นประชัญช่าวบ้าน ใช้ภูมิปัญญา พื้นบ้าน คิดค้นน้ำสกัดชีวภาพจากสมุนไพรต้นมหาปราบ เพื่อรักษาโรคภัยในโคน嫩่าทุเรียน โดยลุงฉลวย ประสบความสำเร็จอย่างมากในเรื่องการปลูกทุเรียนที่มีเชื้อเสียง ได้รับรางวัลชนะเลิศทุเรียนหม่อนทอง คุณภาพดีของจังหวัดและรางวัลเกษตรกรดีเด่น “สาขาเกษตรกรทำสวน” นอกจากนี้ยังเป็นผู้ถ่ายทอดที่ดี ความเป็นกันเองและมีอรรถรสที่ดีต่อผู้เด็กษาและชนศูนย์เรียนรู้ มีประสบการณ์ในการทำสวนมาอย่าง ยาวนาน โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินรอยตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดย การเข้าไปศึกษาเรียนรู้วิถีเกษตรแบบบ้านยืนยาวในศูนย์การพัฒนาอ่างคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน

ต่อต้นเมือง

๑. ได้ความรู้เกี่ยวกับหลักคุณธรรม จริยธรรม และสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพและการ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๒. ได้ศึกษาเรียนรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข

๓. ได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ต่อหน่วยงาน

๑. ก่อให้เกิดความสามัคคี ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่องค์กร

๒. สามารถปรับนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. ได้รับความรู้มาพัฒนาองค์กรและในชุมชนเพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และ กระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน

ข้อเสนอและพิจารณา

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเห็นควรนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบและพัฒนาหน่วยงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นางสาวจิริยา เวพุวนารักษ์)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

หัวหน้าสำนักปลัด

(นางสาวทัศนีย์ ที่รัก)

หัวหน้าสำนักปลัด

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

(นายณัฐพัฒน์ นันใจยะ)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

(นายณัฐพัฒน์ นันใจยะ)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาราชการแทน

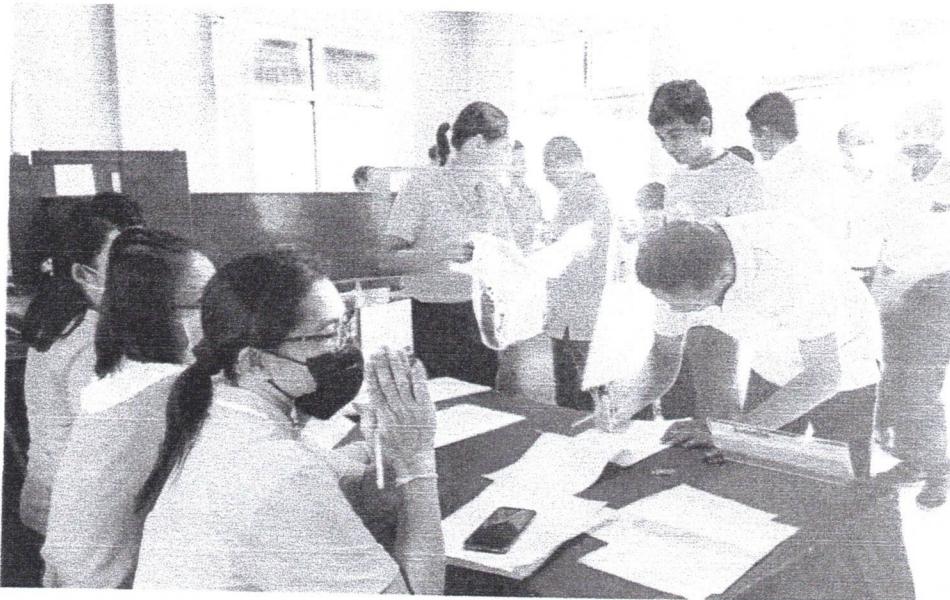
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

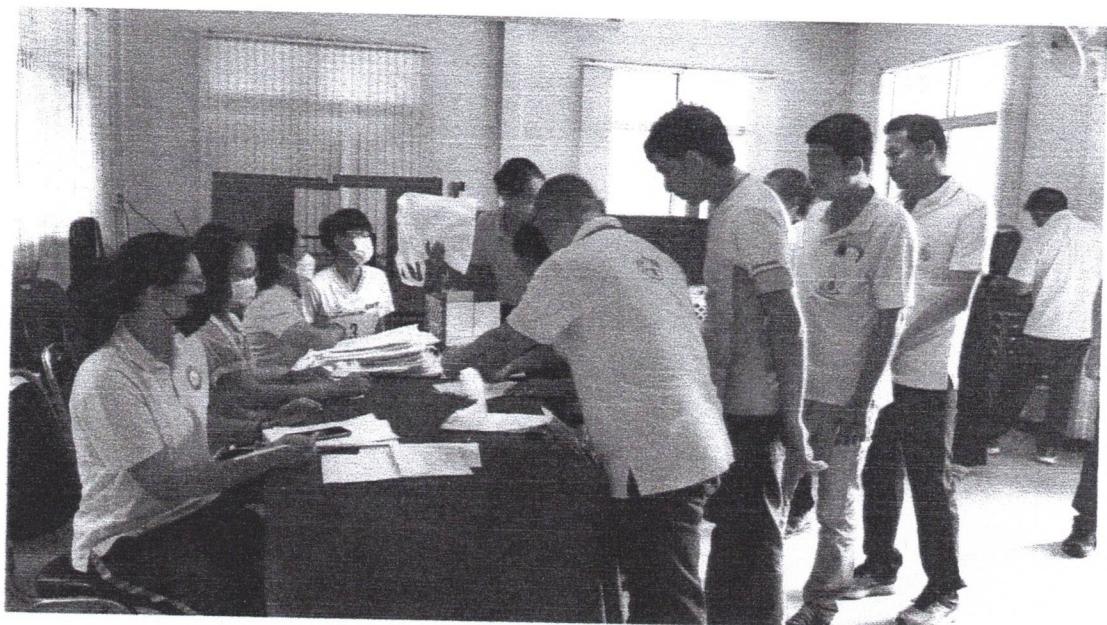
(นายพิเชษฐ์ ที่รัก)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

โครงการศึกษาดูงานของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ประจำปี ๒๕๖๖
ณ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด และจังหวัดจันทบุรี

ลงทะเบียนโครงการศึกษาดูงานของ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และ
พนักงานจ้าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ประจำปี ๒๕๖๖

พิธีเปิดอบรมโครงการศึกษาดูงานของ คณบุริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ
และพนักงานจ้าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ประจำปี ๒๕๖๖

บรรยายหัวข้อ ระเบียบแนวทางปฏิบัติ คุณธรรมจริยธรรมของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต.
และพนักงานส่วนตำบล กฎหมายอื่นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของท้องถิ่น

